

Uppföljningsbeslut

Uppföljning av kvalitetsgranskning av rektorns
arbete för rättvisande och likvärdiga betyg i
gymnasieskolan vid Hultsfreds gymnasium,
gymnasieenhet 1, i Hultsfreds kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av rektorns arbete för rättvisande och likvärdiga betyg i gymnasieskolan vid Hultsfreds gymnasium, gymnasieenhet 1 i Hultsfreds kommun. Granskningen genomfördes under hösten 2022.

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen tre utvecklingsområden som angetts i beslut den 19 januari 2023.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen för Hultsfreds kommun senast den 17 augusti 2023 ska redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. Hultsfreds kommun har inkommit med en sådan redovisning den 3 juli 2023.

Beslut efter uppföljning:

Skolinspektionen bedömer vidtagna åtgärder på följande sätt:

I vilken utsträckning kan rektorn förklara vad som påverkar och orsakar de långvariga avvikelserna i betygen?

Huvudmannen har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten på skolenheten.

I vilken utsträckning ser rektorn till att relevanta och väl förankrade insatser genomförs för att minska omotiverade avvikelser i betygen?

Ytterligare kvalitetshöjande insatser behövs.

Skolinspektionens samlade bedömning är att ytterligare åtgärder behövs för att höja kvaliteten. Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen tar ansvar för ett fortsatt utvecklingsarbete.

Skolinspektionen avslutar därmed granskningen.

Bakgrund

I vilken utsträckning kan rektorn förklara vad som påverkar och orsakar de långvariga avvikelserna i betygen?

Bedömningen var att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande:

- Rektorn behöver utveckla skolans arbete med att identifiera avvikelser i betygssättningen samt säkerställa betygens likvärdighet i relation till jämförbara skolor och till riket.
- Rektorn behöver utveckla arbetet med att analysera och problematisera betygsavvikelser för att ta reda på om avvikelserna är motiverade eller inte.

Huvudmannen beskriver i sin redovisning en modell för arbetet med att förändra och stärka likvärdig bedömning och betygssättning. Modellen har presenterats för lärarna och resultatet införlivas kontinuerligt i skolans systematiska kvalitetsarbete. Arbetet som har påbörjats innebär en översyn av riktlinjer och rutiner för likvärdig bedömning, fortbildning i betyg och bedömning för lärare, intern och extern samverkan med andra gymnasieskolor. I arbetet ingår också att rektorn gör systematiska uppföljningar för att säkerställa att bedömning och betygssättning genomförs utifrån ett likvärdighetsperspektiv. Konkret innebär arbetet att lärarna har fått förutsättningar i form av avsatt tid för bedömning och betygssättning och efter genomförda nationella prov har rektorn en dialog med de olika ämnesgrupperna. Enligt huvudmannens redovisning ger systematiskt återkommande dialoger mellan rektor och lärare möjlighet att systematiskt följa upp, analysera, och eventuellt även förebygga avvikelser. Rektor och gymnasiechef sammanställer underlag från ämnesgrupperna och utifrån underlaget analyseras mönster, tendenser, eventuella avvikelser, motiverade/omotiverade avvikelser samt vilka åtgärder som behövs för att öka likvärdigheten.

Huvudmannen berättar i sin redovisning att rektor tillsammans med gymnasiechefen tagit fram en modell för ett systematiskt analysarbete av betygsavvikelser. I modellen ingår att systematisera och strukturera bedömningsprocessen, tydliggöra betygsriterier samt följa upp och utvärdera resultat. Arbetet innebär att rektor samlar in data från betygssättande lärare som analyseras utifrån ett antal frågor om skillnader och likheter mellan till exempel pojkar och flickors resultat och mellan kursbetyg och nationella provbetyg. Därefter problematiseras analysen för att se eventuella bakomliggande faktorer eller vilka insatser som behövs. Även en analys utifrån begreppen motiverad/omotiverade avvikelser ingår. Rektorns sammantagna analys redovisas till huvudmannen. Huvudmannen uppger att arbetet gett effekter i verksamheten, till exempel har lärarna på skolenheten livligare diskussion kring likvärdig bedömning. På lång sikt förväntas effekterna av åtgärderna göra så att eventuella avvikelser, trender och mönster i bedömning och betygssättning identifieras och att rektorn utifrån det kan organisera för eventuella insatser.

I vilken utsträckning ser rektorn till att relevanta och väl förankrade insatser genomförs för att minska omotiverade avvikelser i betygen?

Bedömningen var att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande:

- Rektorn behöver identifiera och genomföra relevanta insatser utifrån en fördjupad analys av avvikelser i betygssättningen.

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn genomför analys av insamlad data och problematiserar analysen för att identifiera eventuella avvikelser. Därefter sker utvärdering av potentiella orsaker såsom brister i organisationen, tillgängliga resurser eller otydlighet kring rutiner och riktlinjer. Resultatet av analysen delges och kommuniceras med personal. Huvudmannen berättar att utifrån det arbetet ges rektorn möjlighet att kontinuerligt justera verksamhetens struktur för att möta behov och krav. Rektorn uppges också kunna följa bedömningsprocessen och identifiera eventuella avvikelser och det blir enklare att införliva process och resultat i det systematiska kvalitetsarbetet. Ytterligare åtgärd som planeras är fokus på undervisningens utformning och genomförande kontra elevernas resultat.

Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen genomför planerade åtgärder och vidareutvecklar arbetet med att identifiera och införa relevanta insatser utifrån en fördjupad analys av avvikelser i betygssättningen så att det finns en tydligt utformad långsiktig plan för hur huvudmannen framöver ska stötta skolenheten i arbetet.

På Skolinspektionens vägnar

X Therese Nilsson

Therese Nilsson
Beslutsfattare
Signerat av: Therese Nilsson

X Ingrid Jacobsson

Ingrid Jacobsson
Utredare
Signerat av: Ingrid Jacobsson

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:

<https://www.skolinspektionen.se/beslut-rapporter-statistik/publikationer/kvalitetsgranskning/2023/rektorns-arbete-for-rattvisande-och-likvardiga-betyg-i-gymnasieskolan/>

Bilaga 1: Författningsstöd

Enligt skollagen **3 kap. 14 § skollagen** ska rektorn se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar.

Enligt förarbetena till skollagen (**prop. 2009/10:165 s 229**) innebär detta ansvar att se till att skolans eller verksamhetens lärare dels är väl förtrogna med det regelverk som gäller, dels i övrigt får det stöd de behöver för att kunna sätta rättvisa och likvärdiga betyg.

Enligt **4 kap. 3 § skollagen** ska varje huvudman inom skolväsendet på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera och följa upp utbildningen, analysera orsakerna till uppföljningens resultat och utifrån analysen genomföra insatser i syfte att utveckla utbildningen.

Av **4 kap. 4 § skollagen** framgår att sådan planering, uppföljning, analys och utveckling av utbildningen som anges i 3 § ska genomföras även på förskole- och skolenhetsnivå. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, förskollärare, övrig personal och elever. Barn i förskolan, deras vårdnadshavare och elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet. Rektorn ansvarar för att kvalitetsarbete vid enheten genomförs enligt första och andra styckena.

Enligt **4 kap. 5 § skollagen** ska inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet enligt 3 och 4 §§ vara att de mål som finns för utbildningen i denna lag och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

Av **15 kap. 25 a § skollagen** framgår att vid betygssättning i en kurs som det ges ett nationellt prov ska elevens resultat på det provet särskilt beaktas. Provresultatet eller resultat på delprov ska dock inte särskilt beaktas om det finns särskilda skäl.

Lärare ska enligt gymnasieskolans läroplan (**Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Kunskaper**) samverka med andra lärare i arbetet med att nå utbildningsmålen.

Rektorn ansvarar enligt läroplanen (**Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar**) för att planera, följa upp, utvärdera och utveckla utbildningen i förhållande till de nationella målen.

Skolverkets Allmänna råd betyg och prövning (SKOLFS 2022:417) (obs ny, gäller från 1/7 2022 och ersätter det allmänna rådet om betyg och betygssättning)

Skolverkets Allmänna råd systematiskt kvalitetsarbete – för skolväsendet (SKOLFS 2012:98)